

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vantaan Energia kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Esityksen keskeinen sisältö on kaivostoiminnassa ja konesaleissa käytettävän sähkön vero siirtäminen alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I. Muutosta perustellaan sen tuomilla verotuottojen kasvulla. Vantaan Energia ymmärtää verotulojen kasvattamisen tarpeen, mutta samalla huomauttaa, että datakeskusten tuottamalla hukkalämmöllä on merkittävä rooli kaukolämmön päästöjen vähentämisessä. Jos veronkorotuksen seurauksena suunnitteilla olevia datakeskusinvestointeja perutaan tai jo olemassa olevia datakeskuksia suljetaan ja nämä datakeskukset ovat tuottaneet tai niiden on suunniteltu tuottavan lämpöä kaukolämpöverkkoon, on kaukolämpöoperaattoreiden potentiaalisesti hyvinkin nopealla aikataululla tehtävä korvaavia investointeja. Nämä lämmöntuotantomuodot olisivat todennäköisesti kustannuksiltaan ja päästöiltään korkeampia kuin datakeskusten tuottaman hukkalämmön hyväksikäyttö ja täten nostaisi kaukolämmön hintaa.

Tällä hetkellä sähkökattilat ja lämpöpumput, jotka on liitetty kaukolämpöverkkoon, ovat alemmassa sähköveroluokassa II:ssa. Olisikin perusteltua, jos myös kaukolämpöverkkoon lämpöä tuottavat datakeskukset säilyisivät alemmassa sähköveroluokassa. Tai vaihtoehtoisesti datakeskuksille voitaisiin antaa mahdollisuus saada maksetusta sähköverostaan palautusta sitä osuutta vastaan, joka keskuksessa syntyvästä hukkalämmöstä on tullut hyödynnetyksi kaukolämpöverkossa. Palautus maksettaisiin luotettavaa raportointia vastaan. Tietoa hyödynnetyistä hukkalämmöistä aletaan tilastoimaan joka tapauksessa vuoden 2026 alusta lukien, joten raportointi ei näin ollen aiheuttaisi datakeskuksille lisää hallinnollista taakkaa. Tämä edistäisi kaukolämmön hiilidioksidipäästöjen vähentämistä sekä tukisi kohtuuhintaisen kaukolämmön toimittamista Suomalaisille myös tulevaisuudessa.

Esityksen vaikutusarviossa mainitaan, että tuen poiston vaikutuksista julkiseen talouteen liittyy vuoden 2026 osalta EU-oikeudellinen kysymys, sillä datakeskusten alennettu sähköverokanta sisältyy Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan (RRP). Näin ollen datakeskusten sähköverotuen poistosta voi seurata, että komissio katsoo uudistuksen olevan tältä osin peruttu ja vaatia Suomea palauttamaan osaa jo saadusta tuesta. Kaukolämpöverkkoon lämpöä tuottavien datakeskusten säilyttäminen alemmassa sähköveroluokassa pienentäisi myös riskiä siitä, että Suomi joutuisi palauttamaan RRF-tukia.

Sähköveroluokan nosto aiheuttaisi todennäköisesti merkittävän investointien vähentymisen, kansainvälisten datakeskustoimijoiden siirtyessä muihin maihin, jonka kautta menetettäisiin suunnittelun, rakentamisen ja käytönaikaisia verotuloja ja ennen kaikkea pysäytettäisiin koko alan kehitys Suomessa, josta on tällä hetkellä muodostumassa myös merkittävä vientituote.

Luomala Juha
Vantaan Energia Oy